

ΠΡΟΟΠΤΙΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ ΚΑΙ Η ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΔΡΑΧΜΗΣ

Δρος ΑΝΔΡΕΟΥ Ι. ΘΑΝΑΣΟΥΛΙΑ

τ. ειδικού συμβούλου τῆς Ε.Ο.Κ. ἐν Βρυξελλαις

Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου 1968 ἡ τελωνειακὴ ἔνωση τῶν Κρατῶν - μελῶν τῆς Ε.Ο.Κ. ἐπετεύχθη καὶ ἡ λεγομένη ἀγροτικὴ Εὐρώπη συνεκροτήθη μετὰ ταῦτα. Ἄν ἡ δωδεκαετὴς μεταβατικὴ περίοδος συνεπληρώθη (τέλος τοῦ ἔτους 1969) ἄνευ ὁλοσχεροῦς ἐπιτεύξεως τῶν βασικῶν στόχων τῆς ἐλευθέρως κυκλοφορίας προσώπων, ὑπηρεσιῶν καὶ κεφαλαίων, ἐν τούτοις ὅμως, ἡ Κοινότης ἐπέτυχε συγχώνευσιν τῶν οἰκονομιῶν τῶν Ἐξ συνεταιρῶν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε ἡ συνεργασία τῶν εἰς τὸν οἰκονομικὸν καὶ νομισματικὸν τομέα νὰ συνιστᾷ προϋπόθεσιν ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ διὰ τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν ταύτης.

Ἐκ προομιῶν δέον νὰ λεχθῆ ὅτι ἡ Συνθήκη τῆς Ρώμης δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸ νομισματικὸν πρόβλημα εἰ μὴ ὅπως δευτερευόντως (ἄρθρ. 104 ἕως 108).

Ἡ διασπορά τῆς νομισματικῆς προσωπικότητος τῆς Ε.Ο.Κ., παρουσιάζει ἐν τῇ πράξει ἀντιφατικὰς εἰκόνας αἱ ὁποῖαι καίτοι δὲν προβληματίζουν σήμερον, ἐν τούτοις, παρουσιάζουν καὶ ἀποσαφηνίζουν τὴν ὑπαρξίν τοῦ ζητήματος.

Τὸ παράδοξον τοῦ θέματος σκιαγραφοῦν εἰσέτι καὶ παραδείγματα τοῦ καθ' ἡμέραν βίου ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῆς Κοινότητος, ὡς π.χ. τοῦ μεγαλεμπορίου ἢ βιομηχανοῦ, ὅστις ἐνῶ ἀπέστειλεν ἐλευθέρως (ὡς ἐκ τῆς καταργήσεως τῶν δασμῶν) ἐμπορεύματα ἀξίας πολλῶν ἑκατομμυρίων εἰς ἕτερον κράτος - μέλος τῆς Ε.Ο.Κ., ὁ ἴδιος κατερχόμενος τοῦ ἀεροσκάφους εἰς τὴν χώραν ἀφίξεως τῶν ἐμπορευμάτων του εὑρίσκεται κατὰ κανόνα ἀνεξαιρέτον ἐνώπιον τῆς ἀρνήσεως τοῦ εἰσπράκτορος τοῦ λεωφορείου ὅπως τοῦ *χορηγήσει εἰσιτήριον*, ἔναντι καταβολῆς τῆς ἀξίας του εἰς ἕτερον νόμισμα, μὲ τὴν στερεότυπον ἀπάντησιν «*λυποῦμαι, κύριε, πρέπει νὰ πληρώσητε εἰς ἐθνικὸν νόμισμα*». Ἀποτέλεσμα περαιτέρω ὁ ἀεροπορικὸς ταξιδιώτης εὑρίσκεται μεταξὺ ἐνὸς πλήθους ἀνθρώπων ἐνώπιον τῆς τραπεζικῆς θυρίδος τοῦ ἀεροδρομίου, ὅπερ σημαίνει ἀπώλειαν χρόνου, τοῦ λεωφορείου του, ἴσως δὲ καὶ τῶν ἀποσκευῶν του!

Πρὸ διετίας περίπου ἐγένετο μία ἔρευνα ἐν Εὐρώπῃ εἰς ἣν νέοι ἄνω τῶν 25 ἐτῶν ἀπήντησαν ὅτι κατὰ τὴν διακίνησίν των μεταξύ τῶν κρατῶν - μελῶν τῆς Ε.Ο.Κ. τὸ πλέον ἐκνευριστικὸν ἦτο ὁ διασυνωριακὸς ἔλεγχος καὶ ἡ διαδικασία διὰ τὴν προμήθειαν συναλλάγματος. Ἄλλὰ ὡς ἔλθωμεν καὶ εἰς τὸ παράδειγμα τῶν ἑκατοντάδων χιλιάδων Ἀμερικανῶν τουριστῶν ἢ «businessmen», οἱ ὅποιοι διατρέχοντες τὰ πενήκοντα ὁμόσπονδα κράτη τῶν Η.Π.Α., καλύπτοντα 9,5 ἑκατομμύρια τετραγωνικὰ χιλιόμετρα, μεθ' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ νομίσματος, δικαίως ἀγανακτοῦν ὅταν κατερχόμενοι τὸν εὐρωπαϊκὸν ἄξονα, Ἀμστερνταμ - Βρυξελλῶν - Λουξεμβούργου - Στρασβούργου - Φράϊμπουργκ - Βασιλείας - Μιλάνου, εὐρίσκονται ἐπτάκις εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ προμηθευθοῦν ἐθνικὰ νομίσματα τῶν οἰκείων Κρατῶν διὰ νὰ εὐρεθοῦν εἰς τὴν τελευταίαν χώραν με δεκάδας κερμάτων διαφόρου ἐθνικῆς προελεύσεως, τὰ ὅποια οὐδεμία Τράπεζα θὰ δύναται νὰ ἐξαργυρώσῃ!

Ἡ Εὐρώπῃ τῶν Ἑξ συνεταίρων τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς περιλαμβάνει πέντε νομίσματα διαφορετικά, ὡς ἐκ τῆς ἐνότητος Βελγίου - Λουξεμβούργου. Εἰρήσθω ἐν παρόδῳ ὅτι ἡ Γερμανία κατὰ τὸ 1800 ἐγνώριζεν 123 νομίσματα καὶ πλέον τῶν 1.000 διαφορετικῶν κερμάτων, κατορθώσασα εἰς δύο μόνον φάσεις νὰ προέλθῃ εἰς τὸ μοναδικὸν νόμισμά της. Κατὰ τὸ 1814 περιορίσθησαν εἰς 29 τὰ νομίσματα καὶ 164 τὰ κέρματα καὶ τὸ 1873 δὲν ἀπέμεινε παρὰ τὸ «μάρκον» ὑποδιαρούμενον εἰς «pfennings».

II. ΛΟΓΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΩΡΙΜΑΝΣΙΝ ΤΗΣ ΙΔΕΑΣ ΠΕΡΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΞ ΚΡΑΤΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.

Δὲν εἶναι βεβαίως αἱ ἀνωτέρω διαπιστώσεις τοῦ καθ' ἡμέραν βίου, αἱ ὅποια προώθησαν τὴν ἰδέαν τῆς στενοτέρας οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς συνεργασίας τῶν Ἑξ Κρατῶν - μελῶν τῆς Ε.Ο.Κ.

Οἱ βασικοὶ παράγοντες οἱ συντελέσαντες εἰς τὴν ὀρίμανσιν τῆς ἄνω ἰδέας ὑπῆρξαν οἱ ἐνδεικτικῶς ἀναφερόμενοι κατωτέρω καὶ εἶναι ἐγγενεῖς τῆς οἰκονομικῆς ἀνακατατάξεως ἐντὸς τῆς Κοινότητος καὶ τῆς ἐπελθούσης νομισματικῆς ἀπειθαρχίας εἰς τὸν διεθνῆ χῶρον.

1) Προβλήματα διεθνοῦς ρευστότητος. Τὸ θεμελιωθὲν διὰ τῆς Διασκέψεως τοῦ Bretton - Woods τοῦ 1944 διεθνὲς νομισματικὸν σύστημα, ἐδημιούργησε μετὰ τὸ 1960 προβλήματα ἀσταθείας καὶ διεθνοῦς ρευστότητος, ὑποβοηθησάν, ὡς γνωστόν, σκανδαλωδῶς τὴν διεθνῆ κερδοσκοπίαν.

2) Ἡ ἀχαλίνωτος κυριαρχία τοῦ δολλαρίου, ἡ τάσις διεθνοποιήσεώς του, ἡ ἐλλειμματικότης τοῦ ἰσοζυγίου ἐξωτερικῶν πληρωμῶν τῶν Η.Π.Α., εἶναι βασίμως ὑπεύθυνος τῆς ἀφθονίας τῆς εὐρωπαϊκῆς ρευστότητος καὶ τοῦ κινδύνου πληθωριστικῶν φαινομένων, ὡς συνέχεια τῆς ἀρχῆς ὅτι ἡ ἐπάρκεια τῆς διεθνοῦς ρευστότητος ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐλλειμματικότητος τῆς χώρας τοῦ ἀποθεματικοῦ νομίσματος.

3) Αἱ ἀλυσιδωταὶ νομισματικαὶ κρίσεις τῶν τελευταίων ἐτῶν καὶ δὴ ἡ ὑποτίμησις τῆς στερλίνας, τοῦ γαλλικοῦ φράγκου καὶ ἡ υπερτί-

μησις τοῦ μάρκου, δημιουργήσασαι νομισματικὴν ἀπειθαρχίαν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ε.Ο.Κ., ἔθεσαν de facto τὸ ζήτημα τῆς νομισματικῆς συνεργασίας τῶν Ἑξ.

4) Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Κοινότητος ἀπὸ μακροῦ χρόνου καὶ διὰ τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων ἐφηρμόσθη τὸ σύστημα τῶν ἐνιαίων τιμῶν καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν αὐτῆς. Οὕτως, εἰς περιπτώσεις ἐμφανίσεως πληθωριστικῶν φαινομένων εἰς κράτος τι μέλος τῆς Ε.Ο.Κ., τὰ κλασσικὰ διορθωτικὰ μέσα τῆς ὑποτιμήσεως ἢ ἀνατιμήσεως τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος ἀφ' ἐνὸς μὲν δὲν ἔχουν τὴν οἶαν εἶχον θεραπευτικὴν τῶν δυνάμιν, ὡς τοῦτο κατέδειξεν ἡ κρίσις τοῦ γαλλικοῦ φράγκου τοῦ 1967 καὶ τοῦ μάρκου τὸ 1969, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰ δυσμενῆ ἀποτελέσματα ἐκ τῶν οἰκονομικῶν ἐν γένει διαταραχῶν εἰς κράτος τι μέλος τῆς Ε.Ο.Κ. ἐπιδρῶν εὐθέως καὶ ταχέως ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς Κοινότητος in globo.

Κατεδείχθη ἐμπειρικῶς ἐκ τῶν νομισματικῶν τούτων ἀσταθειῶν ἐντὸς τῆς Ε.Ο.Κ. ἡ προφανῆς διασάλεισις τοῦ συστήματος τῶν ἐνιαίων τιμῶν τῆς γεωργικῆς κοινῆς ἀγορᾶς, ἀπειληθείσης σοβαρῶς τῆς πραγματοποιηθείσης ἤδη ὀλοκληρώσεως τῆς ἐλευθέρου διακινήσεως τῶν ἀγαθῶν. Εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν οἰκονομικὴν λειτουργίαν τῆς Κοινῆς Ἀγροτικῆς Πολιτικῆς αὕτη προσκόπτει ἐπὶ δύο βασικῶν σημείων: α) τῶν γεωργικῶν πλεονασμάτων καὶ β) τῶν νομισματικῶν ἀνισορροπιῶν. Πρόκειται περὶ ἐπιπτώσεων οὐχὶ τόσον τοῦ δημιουργηθέντος συστήματος ὅσον τῆς ἐλλείψεως μιᾶς γενικῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς, τῆς πολιτικῆς τιμῶν, καὶ μιᾶς σοβαρᾶς νομισματικῆς συνεργασίας ἐντὸς τῆς Ε.Ο.Κ.

5) Τέλος, δέον νὰ μὴ παραγνωρίζεται καὶ ὁ ψυχολογικὸς παράγων ὡς προωθητικὸς συντελεστὴς τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς ὀλοκληρώσεως τῶν Κρατῶν-μελῶν τῆς Ε.Ο.Κ. Ἡ Κοινότης καταστᾶσα ἡ πρώτη ἐμπορικὴ δύναμις τοῦ κόσμου, ὡς εἰκόσ, προσπαθεῖ νὰ μορφώσῃ τὴν οἰκονομικὴν καὶ νομισματικὴν προσωπικότητά της ἀντιδρῶσα κατὰ δύναμιν εἰς τὴν ἀμερικανικὴν πρόκλησιν, ἥτις προσφάτως ἔλαβε διαστάσεις ἐμπορικῶν ἀντεγκλήσεων.

III. ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΤΙΝΑ ΣΗΜΕΙΑ

Ὁ κίνδυνος ν' ἀναφανοῦν ἀνισορροπία καὶ ἀνεπάρκεια εἰς τὸ processus τῆς πραγματοποιήσεως τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς θὰ ὑφίσταται ἐὰν οἱ Ἑξ δὲν χωρίσουν κατὰ τρόπον ἀποτελεσματικὸν εἰς τὴν ἑναρμόνισιν τῆς οἰκονομικῆς ἐν γένει πολιτικῆς των, ἥτις θὰ διησφάλιζε τὴν αὐξήσιν τοῦ εἰσοδήματος καὶ τὴν νομισματικὴν σταθερότητα.

Ἡ ἰδέα περὶ τῆς στενῆς νομισματικῆς συνεργασίας ἔχει ὠριμάσει ἐφ' ὅσον οἱ κίνδυνοι κατέστησαν πλέον κοινοτικοί, δι' ὃν λόγον καὶ τὸ ἔναυσμα διὰ τὴν σταδιακὴν πραγματοποιήσιν τῆς νομισματικῆς Εὐρώπης ἐδόθη.

Ὁ Γάλλος οἰκονομολόγος καὶ Ἀκαδημαϊκὸς J. R u e f f εἶπεν «ἡ Εὐρώπη θὰ γίνῃ διὰ τοῦ νομίσματος ἢ δὲν θὰ γίνῃ καθόλου».

Θά γίνη διὰ τοῦ νομίσματος σημαίνει «διὰ τῆς νομισματικῆς πολιτικῆς», ὡς ὀρθῶς παρετήρησεν ὁ καθηγητῆς G. Leduc εἰς ὁμιλίαν δοθεῖσαν ἐν Ἀθήναις τὴν 18ην Νοεμβρίου 1970.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Γαλλίας V. Giscard d'Estaing ὑπεγράμμισε τὴν ἀνάγκην δημιουργίας «δευτέρου νομισματικοῦ πόλου εἰς Δυτικὴν Εὐρώπην, διαφοροτικοῦ ἐκείνου τοῦ δολλαρίου».

Ἐργώδης ἤρξατο προσπάθεια ἐκ μέρους τῆς ἐπιστήμης, θεωρητικῆς καὶ ἐμπειρικῆς πρὸς ἔρευναν καὶ ἐπεξεργασίαν τῶν ἐντεῦθεν δημιουργουμένων ζητημάτων. Οὕτω, πλὴν τῶν ἀρχηγῶν τῶν Κρατῶν - μελῶν (ἐν Χάγῃ), τῶν ὑπουργῶν τῶν οἰκονομικῶν (ἐν Βενετίᾳ) καὶ τῶν διοικητῶν τῶν Κεντρικῶν Τραπεζῶν ἀλλαγῆς συσκευασμένων, πλεῖστα διεθνῆ συνέδρια, ἐπιτροπαὶ ἐμπειρογνομόνων καὶ διαλέξεις οἰκονομολόγων, συνδυάζοντες τὴν ἐπιστήμην μὲ τὴν ἐπικαιρότητα, ἐρευνοῦν καὶ ἀναλύουν τὸ θέμα τοῦτο.

ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς νέας πρὸς τὰ ἔσω τῆς Κοινότητος δημιουργηθείσης οἰκονομικῆς πραγματικότητος καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ἀναφουμένων προβλημάτων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς πρὸς τὰ ἔξω ἀνάγκης υἰοθετήσεως κοινῆς θέσεως εἰς τὰς νομισματικὰς διεθνεῖς σχέσεις, ἡ Κοινοπραξία τῆς Μικρᾶς Εὐρώπης διὰ τοῦ Memorandum τῆς 12ης Φεβρουαρίου 1969 ὑπογραμμίζει τὴν ἀνάγκην τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς ἑναρμονίσεως τῶν Κρατῶν - μελῶν τῆς, ὡς καὶ τῆς τελικῆς δημιουργίας τῆς νομισματικῆς προσωπικότητος τῆς Κοινότητος.

Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1969 τὸ ἐξ Ὑπουργῶν Συμβούλιον τῆς Ε.Ο.Κ. υἰοθέτησε τὰς ἀρχὰς τοῦ ἄνω Memorandum ἢ ἄλλως σχεδίου «Barre» τὰς ὁποίας καὶ οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν Κρατῶν - μελῶν εἰς τὴν Διάσκεψιν Κορυφῆς τῆς Χάγης, τοῦ Δεκεμβρίου 1969, ἀπεδέχθησαν ὡς ἀναγκαίαν βᾶσιν διὰ τὴν περαιτέρω προώθησιν τοῦ ζητήματος τοῦτου.

Τὸ Μάρτιον τοῦ 1970 τὸ Συμβούλιον συνέστησε τὸ «Groupe Werner» τὸ ὁποῖον ἤδη τὴν 15ην Ὀκτωβρίου 1970, καταθέτει εἰς τὰς Ἐξ Κυβερνήσεις καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Ε.Ο.Κ., τὸ ἀποκληθὲν «Σχέδιον Werner», περὶ οὗ ἐν ἐκτάσει κατωτέρω. Παραλλήλως πρὸς τὸ σχέδιον τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ παρουσίασεν εἰς τὸ Συμβούλιον τὴν 3ην Νοεμβρίου 1970 ἕν σχέδιον ἀποφάσεως καὶ δύο προτάσεις εἰς τὰς ὁποίας υἰοθετοῦσα τὰ συμπεράσματα τοῦ σχεδίου Werner, προβλέπει τὴν δημιουργίαν ὠρισμένων προϋποθέσεων, αἱ ὁποῖαι ὀφείλουσιν νὰ συντελέσουν εἰς τὴν ἄμεσον δραστηριοποίησιν τοῦ θέματος.

Ἐν συνεχείᾳ καὶ τέλος, ἔχομεν τὰς ἀποφάσεις τοῦ ἐξ Ὑπουργῶν Συμβουλίου τῆς 8ης καὶ 9ης Φεβρουαρίου 1971 περὶ τῶν ὁποίων ἐπίσης θὰ ὁμιλήσωμεν κατωτέρω ἐν πλάτει.

IV. ΑΝΑΣΧΕΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΙΔΕΑΣ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ

Δεν εἶναι ἄνευ σημασίας ν' ἀναφερθῇ ὅτι καὶ ἡ προσπάθεια δημιουργίας τῆς «νομισματικῆς Εὐρώπης» δὲν εὔρεν ἐξ ὑπαρχῆς ὁμοφώνους τοὺς Ἐξ ὡς πρὸς

τὸ διαδικαστικὸν μέρος καὶ τὰς μεθόδους. Ἐγενήθη σοβαρὰ ἀντιγωνία μεταξύ ἐκείνων οἱ ὅποιοι ἐξαρτοῦν τὴν νομισματικὴν λύσιν ἐκ τῆς προηγουμένης ἐκπληρώσεως σειρᾶς προϋποθέσεων καὶ τῆς ἑναρμονίσεως τῶν οικονομικῶν πολιτικῶν τῶν Κρατῶν τοὺς ὁποίους ἀποκαλοῦν «E c o n o m i s t e s» (θέσις Γερμανίας - Ὀλλανδίας) καὶ τῶν ὀπαδῶν οἱ ὅποιοι εὐχαρίστως θὰ προωθοῦσαν, ἄνευ ἄμεσου ἐξαρτήσεως ἐκ τῆς πληρώσεως τῶν ἄνω προϋποθέσεων, τὸν νομισματικὸν τομέα (Γαλλία - Βέλγιον - Λουξεμβούργον), πρόκειται διὰ τῆς θέσεως τῶν «Monetaristes».

Πάντως μετὰ ἀπὸ σειρὰν νυκτερινῶν μαραθῶνων τῶν τεχνοκρατῶν τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ε.Ο.Κ., ὡς καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ γκροῦπ «Werner», ἐγένετο ὅ,τι ἦτο δυνατόν διὰ τὴν προσέγγισιν τῶν στασιαζουσῶν ἀπόψεων καὶ τὴν ἀναζητήσιν μιᾶς συμφιλιωτικῆς «φόρμουλας», ἣτις συγκεκριμένως ἀντικατοπτρίζει εἰς τὸ ἀναλυόμενον κατωτέρω «Repport Werner», τὸ ὅποion ἐξασφαλίζει τὴν ἀναγκαίαν μεταβατικὴν περίοδον διὰ τὴν ὀλοσχερῆ πραγματοποίησιν τῆς οικονομικῆς καὶ νομισματικῆς ἐνώσεως καὶ τῆς τελικῆς δημιουργίας ἐνὸς κέντρου ἐνιαίων ἀποφάσεων διὰ τὴν νομισματικὴν Εὐρώπην.

Αἱ δυσχέρειαι εἰς τὸν στόχον τῆς δημιουργίας τοῦ κοινῶν νομίματος δέον ὅπως μὴ παραγνωρίζονται οὐδὲ ὑποτιμῶνται. Αὗται κυρίως ἀνάγονται εἰς :

α) Δυσχερείας τεχνικῆς φύσεως, ἐφ' ὅσον δέον νὰ ἑναρμονισθοῦν ἡ οικονομικὴ πολιτικὴ, ἡ φορολογικὴ, ἡ νομισματικὴ καὶ κοινωνικὴ πολιτικὴ τῶν κρατῶν - μελῶν καὶ νὰ χωρίσουν εἰς κοινὰς πολιτικάς εἰς ὅσους τομεῖς τοῦτο θεωρεῖται ἀναγκαῖον.

β) Δυσχερείας πολιτικῆς φύσεως, καθ' ὅτι τοῦ λοιποῦ ἡ περαιτέρω κοινοτικὴ ἀνάπτυξις ἀφορᾷ μεταβίβασιν ἐξουσιῶν ἐκ τῶν ἐθνικῶν εἰς τὰ κοινοτικὰ ὄργανα καὶ ἐπισύρει, ὡς εἰκόσ, τὴν ἄμεσον εὐθύνην τούτων ἐνώπιον τῶν κοινοβουλίων των.

γ) Δυσχερείας διεθνείας, δεδομένου ὅτι ἡ προοδευτικῶς ἐνισχυομένη Κοινότης εἰς τὸν οικονομικὸν καὶ νομισματικὸν τομέα θὰ μεταβάλλῃ κατ' ἀνάγκην τὸ σύστημα διεθνῶν σχέσεων εἰς τομεῖς, εἰς οὓς ἕκαστον Κράτος - μέλος κεχωρισμένως δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἀσκήσῃ παρὰ μίαν ἐπιρροὴν ἄκρως περιορισμένην.

Εἰς τὰς σαφεῖς ὡς ἄνω δυσχερείας ὑπαισέρχεται καὶ πλῆθος ἄλλων ἀσταθμῶν παραγόντων καὶ ἐρωτηματικῶν, ἐνδεικτικῶς δὲ ἀναφέρομεν τὰ ἑξῆς : θὰ θελήσῃ τελικῶς ἡ Γαλλία νὰ ὑποβάλλῃ τὴν οικονομίαν της εἰς τὴν ἐξουσίαν ὑπερεθνικῶν ὀργάνων, θὰ θελήσῃ τὸ Λονδίνον νὰ συγχωνευθῇ ἢ στερλίνῃ μὲ τὰ λοιπὰ νομίσματα, ὡς καὶ ποῖα θὰ εἶναι ἡ ἀντίδρασις τῆς Οὐάσιγκτον εἰς τὸν παραγκωνισμόν τοῦ δολλαρίου, ποῖα περαιτέρω ἢ σχέσις δολλαρίου πρὸς τὸ δημιουργηθησόμενον κοινὸν νόμισμα, καὶ ἄλλα τινά.

V. Η ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΣΤΑΔΙΑ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Ε.Ο.Κ. ἐκτιμῶσα διαφόρους λόγους, προσδιορίζει τρία βασικά στάδια διὰ τὸ ἐν λόγω ἐγχείρημα. Ἐν προπαρασκευαστικὸν τῆς δημιουργίας οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς ἐνώσεως, ἐν μεταβατικὸν τῆς ἐνώσεως ταύτης καὶ τέλος ἐν στάδιον τῆς ὀριστικῆς πραγματοποιήσεως τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς ἐνώσεως. Τὴν βάσιν τοῦ χρονοδιαγράμματος ἀποτελεῖ τὸ «Memorandum» τῆς 12ης Φεβρουαρίου 1969 τῆς Ἐπιτροπῆς, ἄλλαις λέξεσι τὸ γνωστὸν ὡς «Σχέδιον Barre». Κατωτέρω ἀναλύομεν τὰ καθ' ἕκαστον στάδια ὡς ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπρότεινεν εἰς τὸ ἐξ Ὑπουργῶν Συμβούλιον τῆς Ε.Ο.Κ.

1. ΠΡΩΤΟΝ ΣΤΑΔΙΟΝ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΝ (μέχρι τέλους 1971).

Εἰς τοὺς ἐξῆς τομεῖς ἀνάγονται τὰ μέτρα ὅτινα δεόν νὰ ληφθοῦν κατὰ τὴν προπαρασκευαστικὴν φάσιν :

A. Εἰς τὸν τομέα τῆς ἐναρμονίσεως τῶν οἰκονομικῶν πολιτικῶν

α) Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1970 υἱοθέτησις τοῦ 3ου μεσοπροθέσμου οἰκονομικοῦ προγράμματος, περιλαμβάνοντος τοὺς προσανατολισμοὺς καὶ τὰς διαρθρωτικὰς ἐνεργείας, καθὼς καὶ τὴν διαδικασίαν πραγματοποιήσεως τοῦ ἐν λόγω προγράμματος, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν πολιτικὴν τῆς οἰκονομικῆς συγκυρίας.

β) Ἀποτελεσματικώτερα ἐναρμόνισις τῶν πολιτικῶν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν συγκυριῶν, χάριν κυρίως εἰς τὴν δημιουργίαν συστήματος ὀργάνου ἐτοιμότητος.

γ) Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1971, ἐτησία παραβολή, εἰς ὑπουργικὸν ἐπίπεδον, ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, τῶν σχεδίων τῶν ἐθνικῶν προϋπολογισμῶν.

δ) Ἐπεξεργασία μεσοπροθέσμων κατευθύνσεων εἰς τὸν τομέα τῆς πολιτικῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ.

B. Εἰς τὸν τομέα τῆς κεφαλαιαγορᾶς

α) Υἱοθέτησις μιᾶς κατευθυντηρίου διατάξεως τεινύσεως εἰς τὴν αὔξησιν τῆς ἀλληλοδιεισδύσεως τῶν κεφαλαιαγορῶν τῶν Κρατῶν - μελῶν.

β) Δημιουργία παρὰ τῇ Νομισματικῇ Ἐπιτροπῇ μιᾶς ὁμάδος ad hoc, ἐπιφορτισμένης τακτικῶν διαβουλεύσεων ἐπὶ τῆς κινήσεως τῶν κεφαλαίων εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Κοινότητος.

γ) Υἱοθέτησις μέτρων φορολογικῆς ἐναρμονίσεως ἀφορώντων τοὺς τόκους, τὰ μερίσματα καὶ τὴν διάρθρωσιν τῶν φόρων ἐπὶ τῶν ἐταιριῶν.

Γ. Εἰς τὸν φορολογικὸν τομέα

α) Γενικοποίησις τῆς ἰσχύος τοῦ φορολογικοῦ συστήματος ἐπὶ τῆς προστιθεμένης ἀξίας (Τ. V. A.) καὶ υἱοθέτησις προγράμματος προσεγγίσεως τῶν διαφορῶν.

β) Υἱοθέτησις ἐνὸς προγράμματος ἐναρμονίσεως ἐμμέσων φόρων.

Δ. Εἰς τὸν τομέα τῆς ἐνισχύσεως τῆς νομισματικῆς ἀλληλεγγύης

α) Δημιουργία μηχανισμοῦ μεσοπροθέσμου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἀφορώσης χρῆσιν εἰδικῶν τραβηκτικῶν δικαιωμάτων (D.T.S.).

β) Διαβουλευσεις εἰς τὰ πλαίσια τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Διοικητῶν τῶν Κεντρικῶν Τραπεζῶν ἐπὶ τῆς πιστωτικῆς πολιτικῆς τῶν Κρατῶν - μελῶν.

γ) Συστηματικὴ χρῆσις διαδικασιῶν ἐπιτρεπουσῶν κοινὴν στάσιν τῶν Κρατῶν - μελῶν εἰς τὰ πλαίσια τῶν διεθνῶν νομισματικῶν ὀργανισμῶν.

δ) Δημιουργία ἐνιαίον κανόνων διὰ τὴν Κοινότητα ὡς σύνολον καὶ διατήρησις τοῦ παρόντος ποσοστοῦ διακυμάνσεως τῶν νομισμάτων τῶν Κρατῶν - μελῶν εἰς περίπτωσιν ἐνδεχομένης τροποποιήσεως τοῦ συστήματος τῶν ἰσοτιμιῶν ἐπὶ διεθνoῦς πεδίου.

2. ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΣΤΑΔΙΟΝ (Μεταβατικὴ περίοδος 1972 - 1975)

Τὸ στάδιον τοῦτο λῖαν ἀποφασιστικὸν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ περι οὐ πρόκειται στόχου τῆς Ε.Ο.Κ. περιλαμβάνει :

Α. Δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν συντονισμόν τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῶν ἐπὶ μέρους Κρατῶν - μελῶν

α) Τὸν ἀπὸ κοινοῦ καθορισμὸν τῶν κατευθυντηρίων γραμμῶν τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς in globo, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ προσανατολισμοῦ τῶν ἀποφάσεων αἰτινες δεόν νά ληφθοῦν.

β) Ἐτησίαν ἐξέτασιν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς Κοινότητος δι' ἀναφορᾶς εἰς τὸ πλαίσιον μεσοπροθέσμων προγραμμάτων.

γ) Θέσιν εἰς ἐφαρμογὴν διαρθρωτικῶν ἐνεργειῶν προβλεπομένων εἰς τὸ 3ον Πρόγραμμα τῆς μεσοπροθέσμου οἰκονομικῆς πολιτικῆς.

δ) Κοινὸν καθορισμὸν τῶν προσανατολισμῶν τῆς ἀντικυκλικῆς πολιτικῆς, ὥστε νά ἐξασφαλισθῇ ἡ συμφωνία των ὡς πρὸς τὰς μεσοπροθέσμους κατευθύνσεις τῆς Κοινότητος.

ε) Κοινὸν καθορισμὸν κατευθύνσεων τῆς πολιτικῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ.

στ) Προσδρομὴ τῶν κρατῶν - μελῶν εἰς ὁμόλογα μέσα πολιτικῆς προϋπολογισμοῦ, ὥστε νά εὐνοηθῇ μία καλυτέρα καὶ κανονικὴ ἀνάπτυξις τῆς οἰκονομίας τῆς Κοινότητος.

ζ) Τακτικὴν ἐξέτασιν εἰς τὰ πλαίσια μιᾶς διαδικασίας διαβουλεύσεων μετὰ τῶν ὀργανώσεων τῶν ἀντιπροσωπεύοντων, ἐκ τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς, τοὺς μεγάλους προσανατολισμοὺς εἰς τὸν οἰκονομικόν, φορολογικόν καὶ νομισματικόν τομέα καὶ τῶν ἀποφάσεων αἰτινες ἰδιαιτέρως ἐνδιαφέρουσι τὰς ὀργανώσεις ταύτας.

Β. Δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν κεφαλαιαγορὰν

α) Προοδευτικὴν διεύρυνσιν τῆς εἰσόδου τῶν κρατῶν - μελῶν εἰς τὰς κεφαλαιαγορὰς τῶν συνεταίρων των (λοιπῶν Κρατῶν - μελῶν).

β) Ἐναρμόνισιν τοῦ νομικοῦ καθεστώτος τὸ ὁποῖον διέπει τοὺς μεσολαμβάνοντας χρηματοδότης καὶ κυρίως τοὺς ἐπενδυτὰς ὡς καὶ τὴν λειτουργίαν τῶν χρηματιστηρίων ἀξιῶν.

γ) Προσφυγὴ, ὑπὸ καθορισθησομένων ὄρων, εἰς μίαν κοινοτικὴν μονάδα νομίσματος (unité de compte) διὰ τὴν ἔκδοσιν καὶ κυκλοφορίαν πιστωτικῶν τίτλων χρησιμοποιουμένων εἰς τὰς νομισματικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἀγορὰς τῆς Κοινότητος (1).

Γ. Δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν φορολογικὸν τομέα

α) Προοδευτικὴν ἔναρμόνισιν τοῦ ὕψους τῶν φόρων ἐπὶ τῆς προστιθεμένης ἀξίας.

β) Προοδευτικὴν ἔναρμόνισιν τῶν ἐμμέσων φόρων.

γ) Ἐναρμόνισιν τοῦ φορολογικοῦ συστήματος τοῦ σκοποῦντος εἰς τὴν παρακίνησιν ὠρισμένης κατηγορίας ἐπενδύσεων.

δ) Ἐναρμόνισιν τῶν φόρων ἐπὶ τῶν ἐταιριῶν τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν σύστασίν των καὶ τὴν φορολογητέαν κατανομήν.

Δ. Δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς νομισματικῆς σταθερότητος

α) Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 1972, περιορισμὸς εἰς 1% τῶν περιθωρίων διακυμάνσεως τῶν τιμῶν μεταξὺ τῶν νομισμάτων τῶν χωρῶν - μελῶν καὶ δημιουργία πολιτικῆς παρεμβάσεως σχεδιασμένης ὑπὸ τῶν κεντρικῶν Τραπεζῶν ὡς πρὸς τὰς συναλλαγὰς (2).

β) Ἐπεξεργασία ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Διοικητῶν τῶν κεντρικῶν Τραπεζῶν τῶν κατευθυντηρίων γραμμῶν τῆς πιστωτικῆς πολιτικῆς, ἐν συσχετίσει μὲ τὴν ἐν γένει οἰκονομικὴν πολιτικὴν ἐπὶ ἐπιπέδου Κοινότητος.

1) Συναφῶς εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους ὁμάς Βέλγων τραπεζιτῶν καὶ χρηματιστῶν ὑπὸ τὸν Βαρῶν Λεδὸν Λαμπέρ, πρόεδρον τῆς ὁμωνύμου Τραπεζῆς, καταρτίσασα ἔκθεσιν συνιστᾷ ἐντόνως τὴν ἀνάγκην ἀμέσου δημιουργίας «εὐρωπαϊκῆς νομισματικῆς μονάδος» μὲ τὴν ὀνομασίαν ECU (ἐκ τῶν ἀρχικῶν στοιχείων τοῦ European Currency Unit), ἡ ὁποία θὰ κυκλοφορῇ ταυτοχρόνως μὲ τὰ ἐθνικὰ νομίσματα τῶν χωρῶν τῆς E.O.K. καὶ ἤτις θὰ συμβάλλῃ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς νομισματικῆς σταθερότητος ἐντὸς τῆς E.O.K.

2) Κατὰ τὴν τελευταίαν συνάντησιν τῶν ἀρχηγῶν Κρατῶν Γαλλίας καὶ Γερμανίας κ.κ. Πομπινοῦ - Μπράντ (Φεβρουάριον 1972) συμφωνήθη ὅπως προταθῆ εἰς τὰς Κυβερνήσεις τῆς E.O.K. ὁ περιορισμὸς τῆς διακυμάνσεως τῶν νομισμάτων τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς εἰς τὸ ἡμισυ τοῦ θεωρητικῶς ἐπιτρεπομένου ὀρίου. Συνεπῶς ἡ διακύμανσις τούτων θὰ περιορισθῆ εἰς ποσοστὸν 1,125% ἄνω ἢ κάτω τῆς καθορισθείσης ἰσοτιμίας των ἔναντι τοῦ δολλαρίου.

γ) Ἐκ τῆς νέας ἐπιψηφίσεως τῶν Εἰδικῶν Τραβηκτικῶν Δικαιωμάτων (1973) δημιουργία κοινῆς διαχειρίσεως τῶν παραχωρουμένων εἰς τὰ κράτη - μέλη Ε.Τ.Δ.

Μετὰ τὸ πέρασ τοῦ δευτέρου σταδίου (τέλος 1975), τὸ Συμβούλιον προέρχεται εἰς συνολικὴν ἐξέτασιν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς Κοινότητος καὶ ἐκτιμᾷ ἐὰν ἡ Κοινότης δύναται ν' ἀντιμετωπίσῃ τὴν ὀριστικὴν δημιουργίαν οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς ἐνώσεως. Τῇ προτάσει τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ Συμβούλιον δύναται ν' ἀποφασίσῃ τὴν περαιτέρω κατὰ δύο ἔτη τὸ πολὺ ἀναβολὴν μεταβάσεως εἰς τὸ τρίτον στάδιον.

3. ΤΡΙΤΟΝ ΣΤΑΔΙΟΝ (ἔτος ἐκκινήσεως 1976 ἢ 1978)

Διὰ τὸ τρίτον στάδιον εἶναι δυνατόν νὰ σημειωθοῦν μόνον ἐνέργειαι δι' ὧν θὰ δημιουργηθοῦν τὰ οὐσιώδη στοιχεῖα τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς ἐνώσεως :

α) Παραχώρησις εἰς τὰ κοινοτικά ὄργανα τῶν ἀπαραιτήτων ἐξουσιῶν διὰ τὴν ἐξασφαλισθῆ ἢ καλὴ λειτουργία τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς ἐνώσεως.

β) Δημιουργία ἐνὸς Συμβουλίου τῶν Διοικητῶν τῶν Κεντρικῶν Τραπεζῶν ἐπὶ σκοπῷ ἰδρύσεως κοινοτικοῦ συστήματος Κεντρικῶν Τραπεζῶν.

γ) Δημιουργία ἐνὸς Εὐρωπαϊκοῦ Ἀποθεματικοῦ Ταμείου τροφοδοτουμένου ὑπὸ μέρους τῶν ἀποθεμάτων τῶν Κρατῶν - μελῶν καὶ ὑπαγομένου εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Συμβουλίου τῶν Διοικητῶν.

δ) Ἐξάλειψις εἰς δύο φάσεις τῶν διαφορῶν τῶν νομισματικῶν διακινύσεων μεταξὺ τῶν Κρατῶν - μελῶν καὶ προσδιορισμὸς ἀμετακλήτων ἰσοτιμιῶν.

ε) Πραγματοποιήσις τῆς ἐλευθέρως κυκλοφορίας τῶν κεφαλαίων εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Κοινότητος.

στ) Κατάργησις τῶν φορολογικῶν συνόρων.

Οὕτως, οἱ ὅροι θὰ συμπληρωθοῦν διὰ τῆς δημιουργίας μιᾶς εὐρωπαϊκῆς νομισματικῆς μονάδος.

VI. ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ «WERNER»

Μετὰ τὸ σχέδιον «Bagge», ἐχρειάσθη ἡ δήλωσις τοῦ Δεκεμβρίου 1969 τῶν Ἀρχηγῶν τῶν Κρατῶν - μελῶν τῆς Κοινότητος περὶ τῆς προοδευτικῆς δημιουργίας οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς ἐνώσεως εἰς τὸν Κοινοτικὸν χῶρον, διὰ τὴν περαιτέρω προώθησιν τοῦ θέματος. Εἰδικότερον, τὸ σημεῖον 8 τῆς διακοινώσεως τῆς Διασκέψεως Κορυφῆς τῆς Χάγης προέβλεψε τὴν ἐντὸς τοῦ ἔτους 1970 ἐπεξεργασίαν σχεδίου μετὰ μεταβατικῶν φάσεων διὰ τὴν πραγματοποιήσιν τῆς ἐν λόγῳ ἐνώσεως.

Κατὰ Μάρτιον 1970 τὸ ἐξ Ὑπουργῶν Συμβούλιον τῆς Ε.Ο.Κ. συνέστησε τὸ ἐπικληθὲν ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ Προέδρου τοῦ «Comité Werner». Αἱ εἰσηγήσεις τοῦτου ὑπεβλήθησαν τὴν 15ην Ὀκτωβρίου 1970 εἰς τὰς Κυβερνήσεις καὶ εἰς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Ε.Ο.Κ., γνωσταὶ εἰς τὴν ἀρξαμένην ἱστορίαν τῆς νομισματικῆς Κοινότητος ὡς «Rapport Werner» καὶ περιέχουσαι ὡς

βασικούς στόχους τὴν ἀνάπτυξιν κοινῆς ἀγορᾶς κεφαλαίων, τὴν βελτίωσιν τῆς νομισματικῆς ἀλληλεγγύης καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς διαπραγματευτικῆς θέσεως τῆς Κοινότητος ἐντὸς τοῦ διεθνοῦς νομισματικοῦ συστήματος, αἱ ὁποῖαι, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, συνθέτουν τὴν νομισματικὴν μορφήν τῆς οἰκονομικῆς Κοινοπραξίας τῶν Ἑξ, ὡς ἐκτενέστερον θέλει ἀναλυθῆ κατωτέρω.

Τὸ Rapport τοῦτο καθορίζει τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1971 ὡς σημεῖον ἐκκινήσεως διὰ τὴν πρώτην φάσιν τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς ἐνώσεως, προσδιορίζει δὲ ἐπακριβῶς διὰ τὸ στάδιον τοῦτο τοὺς ἐπὶ μέρους πραγματοποιητέους στόχους καὶ ὑποδεικνύει τὰς κεντρικὰς γραμμάς καὶ ἐπιτεύξεις τῶν περαιτέρω φάσεων, καθορίζον ἐν ταυτῷ ὡς τελικὸν σκοπὸν τὴν δημιουργίαν μοναδικοῦ νομίσματος διὰ τὴν Εὐρώπην ἐντὸς τῆς προσεχοῦς δεκαετίας.

Τὸ «Plan Werner» συνοψιζόμενον εἰς τὰ ἐξ ἧς 8 σημεῖα, καθορίζει ὅτι :

1) Ἡ οἰκονομικὴ καὶ νομισματικὴ ἔνωσις ἀποτελεῖ στόχον πραγματοποιήσιμον ἐντὸς τῆς προσεχοῦς δεκαετίας, ἐφ' ὅσον ἡ πολιτικὴ θέλησις τῶν Κρατῶν - μελῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ρητῶς καὶ ἐπισήμως ἠκούσθη εἰς τὴν διάσκεψιν τῆς Χάγης. Ἡ ἔνωσις αὕτη θὰ ἐπιτρέψη τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν καὶ σταθερότητα εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τῆς Κοινότητος, ἐνίσχύουσα οὕτω τὴν διεθνή οἰκονομικὴν καὶ νομισματικὴν ἰσορροπίαν, δημιουργοῦσα ἓνα πόλον σταθερότητος.

2) Ἡ οἰκονομικὴ καὶ νομισματικὴ ἔνωσις ἐννοεῖ ὅτι αἱ κύρια ἀποφάσεις εἰς τοὺς ἐν λόγῳ τομεῖς θὰ λαμβάνωνται ἐπὶ ἐπιπέδου Κοινοτικοῦ καὶ συνεπῶς αἱ ἀναγκαῖαι πρὸς τοῦτο ἀρμοδιότητες θὰ μεταβιβασθοῦν ἐκ τῶν κρατικῶν ὀργάνων εἰς τὰ κοινοτικὰ τοιαῦτα. Αἱ μεταβιβάσεις αὗται τῶν εὐθυνῶν καὶ ἡ δημιουργία ἀντιστοίχων κοινοτικῶν ὀργάνων δημιουργοῦν ἐν processus οὐσιῶδους πολιτικῆς ἀναπτύξεως.

3) Ἡ νομισματικὴ ἔνωσις ἀπαιτεῖ, εἰς τὸ ἐσωτερικόν, μίαν ὀλικὴν καὶ μὴ δυναμένην νὰ ἀνατραπῆ μετατρεψιμότητα τῶν νομισμάτων, τὴν κατάργησιν τῶν περιθωρίων διακυμάνσεων, τὸν ἀμετάκλητον προσδιορισμὸν τῶν ἰσοτιμιῶν καὶ τὴν ἐλευθερίαν κινήσεως τῶν κεφαλαίων. Ταῦτα δύνανται, ὡς εἰκός, νὰ ἐπέλθουν καὶ διατηροῦντες τὰ ἐθνικὰ νομίσματα τῶν Κρατῶν, ἀλλὰ διὰ λόγους ψυχολογικῆς καὶ πολιτικῆς φύσεως προτείνεται ἡ υἱοθέτησις ἐνὸς καὶ μοναδικοῦ νομίσματος.

4) Ὡς πρὸς τὰ θεσμικὰ πλαίσια τοῦ ἐγχειρήματος, ἡ δημιουργία δύο κοινοτικῶν ὀργάνων εἶναι ἀπαραίτητος : ἅφ' ἐνὸς κεντρικοῦ ὀργάνου τῶν ἀποφάσεων ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς καὶ ἅφ' ἑτέρου ἐνὸς κοινοτικοῦ συστήματος τῶν κεντρικῶν τραπεζῶν. Οἱ θεσμοὶ οὗτοι ἔχοντες ἰδίαν εὐθύναν θὰ διαθέτουν ἐξουσίαν ἀποφάσεων καὶ συνδρομὴν εἰς τὴν πραγμάτωσιν τῶν ἄνω σκοπῶν. Τὸ κεντρικὸν ὄργανον τῶν ἀποφάσεων οἰκονομικῆς πολιτικῆς θὰ ἐλέγχεται ὑπὸ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου.

5) Κατὰ τὸν χρόνον τῆς μεταβατικῆς περιόδου κοινοτικὰ ὄργανα δεόν ὄπως

δημιουργηθῶν πρὸς συνέχισιν τοῦ ἔργου ἢ συμπλήρωσιν τῶν ἀναλόγων ἐθνικῶν ὀργάνων. Εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς αἱ ἐπερχόμεναι ἐνέργειαι θὰ εἶναι ἀνεξάρτητοι καὶ θὰ ἐνισχύωνται ἀμοιβαίως, ἰδιαίτερος ἡ ἀνάπτυξις τῆς νομισματικῆς ἐνώσεως θὰ ἔδει νὰ διαρθρῶνται μὲ παράλληλον πρόοδον εἰς τοὺς τομεῖς κοινῆς πολιτικῆς.

6) Τὸ processus ἀναπτύξεως τῆς νομισματικῆς Εὐρώπης δέον νὰ διέπεται ὑφ' ὀρισμένης ἐλαστικότητος, ὥστε νὰ προσαρμόζεται ἀναλόγως μὲ τὴν ἐμπειρίαν τὴν ἀποκτωμένην ἐκ τοῦ προηγουμένου σταδίου. Αἱ ἀποφάσεις, διὰ τὸ ἐπόμενον στάδιον ἐν λεπτομερείαις δέον νὰ λαμβάνωνται εἰς τὸ τέλος τοῦ προηγουμένου. Ἰδιαίτερος τόνος δέον νὰ δοθῇ ἐπὶ τοῦ πρώτου σταδίου, διὰ τὸ ὅποιον ἐν σύνολον μέτρων δέον νὰ ἐπακολουθήσουν.

7) Τὸ πρῶτον στάδιον ἄρχεται τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1971 καὶ εἶναι διαρκείας τριῶν ἐτῶν. Τὰ κύρια προτεινόμενα μέτρα εἶναι τὰ κάτωθι :

α) Προληπτικά, χαρακτήρος ὑποχρεωτικοῦ, διαβουλεύσεις τῶν κοινοτικῶν ὀργάνων καὶ ἔντονος δραστηριότητος ἰδία τοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ε.Ο.Κ., ὡς καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Διοικητῶν τῶν Κεντρικῶν Τραπεζῶν.

Αἱ διαβουλεύσεις αὗται ἀφοροῦν κυρίως τὴν μεσοπρόθεσμον οικονομικὴν πολιτικὴν, τὴν συγκυριακὴν πολιτικὴν, τὴν πολιτικὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τὴν νομισματικὴν τοιαύτην.

β) Τὸ συμβούλιον θὰ συνέρχεται τρεῖς τουλάχιστον ἐτησίως καὶ προτάσει τῆς Ἐπιτροπῆς θὰ καθορίζη τὰς κεντρικὰς γραμμὰς τῆς κοινοτικῆς οικονομικῆς πολιτικῆς καὶ τοὺς ποσοτικούς προσανατολισμούς ὡς πρὸς τὰ βασικὰ στοιχεῖα τοῦ συνόλου τῶν δημοσίων προϋπολογισμῶν.

γ) Τὸ συμβούλιον τῶν Διοικητῶν θὰ παίξει ρόλον σπουδαῖον διὰ τὸν συντονισμόν τῆς νομισματικῆς πολιτικῆς ὅσον καὶ τῆς πιστωτικῆς τοιαύτης. Θὰ δύναται νὰ ἀπευθύνῃ γνώμας καὶ συστάσεις εἰς τὰς Κεντρικὰς Τραπεζὰς τῶν κρατῶν - μελῶν ὡς καὶ νὰ ἀπευθύνῃ γνώμας πρὸς τὸ Συμβούλιον καὶ τὴν Ἐπιτροπὴν.

δ) Πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἀλληλεγγύης, εἰς ὅτι ἀφορᾷ τὰς συναλλαγὰς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Κοινότητος ἀπὸ τοῦ πρώτου ἤδη σταδίου αἱ Κεντρικαὶ Τράπεζαι καλοῦνται νὰ περιορίσουν τὰς διακυμάνσεις τῶν τιμῶν μεταξὺ τῶν κοινοτικῶν νομισμάτων, μεταξὺ περιθωρίων πλέον στενῶν ἀπὸ ἐκείνας τὰς διακυμάνσεις αἱ ὁποῖαι προκύπτουν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἰσχυόντων περιθωρίων ἐπὶ τοῦ δολλarioῦ.

ε) Ἡ ταχεῖα ἐναρμόνισις τῶν ὀργάνων τῆς νομισματικῆς πολιτικῆς θεωρεῖται ἀπαραίτητος.

στ) Αἱ ἀναγκαῖαι τροποποιήσεις εἰς τὴν Συνθήκην τῆς Ρώμης δέον νὰ ἐπέλθουν ἐγκαίρως καὶ κατὰ τὴν πρώτην φάσιν, ὥστε νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ τελικὴ πραγματοποιήσις τῆς οικονομικῆς καὶ νομισματικῆς ἐνώσεως.

8) Τὸ δεύτερον στάδιον τὸ ὅποιον θὰ ἐπακολουθήσῃ δέον νὰ χαρακτηρίζεται ἐκ τῆς ἐπιτάσεως καὶ συνεχείας ἐφ' ὅλων τῶν μετώπων πρὸς πλήρη πραγμάτωσιν τῶν ἐνεργειῶν, αἱ ὁποῖαι ἀνελήφθησαν κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον καὶ δὴ : καθορισμὸς οικονομικοῦ προσανατολισμοῦ in globo, συντονισμὸς τῶν πολιτικῶν ἐπὶ τοῦ χρήματος καὶ τῆς πίστεως τῶν προσανατολισμῶν καὶ τῆς

φορολογίας, υιοθέτησις κοινοτικής διαρθρωτικής πολιτικής, συγχώνευσις τῶν χρηματοδοτικῶν ἀγορῶν καὶ προοδευτικὴ ἐν συνεχείᾳ κατάργησις τῶν συναλλακτικῶν διακυμάνσεων μεταξὺ κοινοτικῶν νομισμάτων.

Περαιτέρω, ἡ ἐνίσχυσις τῶν ἐνδοκοινοτικῶν δεσμῶν ἐπὶ νομισματικοῦ πεδίου, δέον νὰ συντελεσθῇ κατὰ τὸ δυνατὸν συντομώτερον διὰ τῆς συγκροτήσεως ἐνὸς Εὐρωπαϊκοῦ Ταμείου νομισματικῆς συνεργασίας, προϋπάρχοντος τοῦ κοινοτικοῦ συστήματος τῶν Κεντρικῶν Τραπεζῶν, ὅπερ προβλέπεται διὰ τὸ τελικὸν στάδιον.

VII. ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

Διὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου τῶν Ὑπουργῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος, ἡ οἰκονομικὴ καὶ νομισματικὴ ἔνωσις τῶν Ἑξ Κρατῶν-μελῶν καὶ ἐκείνων αἱ ὁποῖαι μέλλουν νὰ ἐνταχθοῦν εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγοράν, ἀρχίζει νὰ λαμβάνη σάρκα καὶ ὄσπᾶ. Αὐτὴ ὑπῆρξεν ἡ κατάληξις τοῦ ἀνακοινωθέντος τῆς συνόδου τῆς 8ης καὶ 9ης Φεβρουαρίου 1971, κατὰ τὴν ὁποίαν συνεφώνησαν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὰ ἑξῆς :

A. Ἀπόφασις περὶ Οἰκονομικῆς καὶ Νομισματικῆς Ἐνώσεως

1) Ἐκφράζεται ἡ ὁμόφωνος πολιτικὴ θέλησις, ὅπως ἐντὸς τῆς προσεχοῦς δεκαετίας ἐγκαθιδρυθῇ κατὰ στάδια ἡ οἰκονομικὴ καὶ νομισματικὴ ἔνωσις τῶν χωρῶν τῆς Ε.Ο.Κ., τῆς ὁποίας σκοπὸς εἶναι ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις, ἡ πλήρης ἀπασχόλησις, ἡ ἐσωτερικὴ σταθερότης, ἡ θεραπεία τῆς διαρθρωτικῆς κατὰ περιοχὰς ἀνισορροπίας καὶ ἡ ἐνίσχυσις τῆς συμβολῆς τῆς Κοινότητος εἰς τὴν διεθνή οἰκονομικὴν καὶ νομισματικὴν συνεργασίαν.

2) Ἡ ἔνωσις θὰ λάβῃ, κατὰ τὸ τελικὸν στάδιον αὐτῆς τὴν ἀκόλουθον μορφήν.

α) Θὰ ἔχη συσταθῇ μία Κοινότης εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ὁποίας τὰ πρόσωπα, τὰ ἀγαθὰ, αἱ ὑπηρεσίαι καὶ τὰ κεφάλαια θὰ κυκλοφοροῦν ἐλευθέρως, δὲν θὰ ὑπάρχουν διακριτικαὶ μεταχειρίσεις, ἀπὸ ἀπόψεως συναγωνισμοῦ, δὲν θὰ ὑπάρχουν ἀνομιότιτες διαρθρωτικοῦ ἢ περιφερειακοῦ χαρακτῆρος καὶ οἱ οἰκονομικοὶ φορεῖς θὰ δύνανται νὰ ἀναπτύσσουν τὴν δραστηριότητά των εἰς κοινοτικὴν κλίμακα.

β) Ἡ Κοινότης θὰ ἀποτελῇ ἀτομικοποιημένον νομισματικὸν σύνολον εἰς τοὺς κόλπους τοῦ διεθνοῦς συστήματος, χαρακτηριζόμενον ἐκ τῆς πλήρους καὶ ἀνεπιστρέπτου μετατρεψιμότητος τῶν νομισμάτων, τῆς καταργήσεως τῶν περιθωρίων διακυμάνσεως τῶν τιμῶν τοῦ συναλλάγματος καὶ τοῦ ἀνεκκλήτου καθορισμοῦ τῶν σχέσεων τῆς ἰσοτιμίας, πραγματοποιουμένων οὕτω τῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν δημιουργίαν ἐνιαίου νομίσματος καὶ τὴν ἐπὶ κοινοτικῆς βάσεως ὀργάνωσιν τῶν Κεντρικῶν Τραπεζῶν.

γ) Ἡ Κοινότης θὰ ἀναλάβῃ εἰς τὸν οἰκονομικὸν καὶ νομισματικὸν τομέα ἀρμοδιότητας καὶ εὐθύνας, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐπιτρέπουν εἰς τὰ θεσμικὰ

ὄργανα τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας τῆς ἐνώσεως. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον θὰ εἶναι ἀπαραίτητον ὅπως αἱ μὲν ἀποφάσεις οἰκονομικῆς πολιτικῆς λαμβάνονται ἐπὶ κοινοτικοῦ πεδίου, τὰ δὲ ὄργανα τῆς Κοινότητος ἐφοδιασθῶν μὲ τὰς δεούσας ἐξουσίας. Ἡ κατανομὴ τῶν ἀρμοδιοτήτων καὶ εὐθυνῶν μεταξὺ τῶν ὀργάνων τῆς Κοινότητος καὶ τῶν κρατῶν - μελῶν θὰ γίνεται βάσει τοῦ κριτηρίου τῆς ἀναγκαϊότητος διὰ τὴν συνοχὴν τῆς ἐνώσεως τῶν χωρῶν - μελῶν καὶ τῆς ἀποτελεσματικότητος τῆς κοινοτικῆς δράσεως.

δ) Ἡ κοινοτικὴ πολιτικὴ εἰς τὰ πλαίσια τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς ἐνώσεως θὰ ὑπόκειται εἰς τὰς συζητήσεις καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου.

ε) Ἡ κοινοτικὴ ὀργάνωσις τῶν κεντρικῶν Τραπεζῶν θὰ συμβάλῃ ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ἰδίας αὐτῆς εὐθύνης, εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τῶν ἀντικειμενικῶν σκοπῶν τῆς σταθερότητος καὶ ἀναπτύξεως τῆς Κοινότητος.

στ) Αἱ ὡς ἄνω ἀρχαὶ θὰ ἐφαρμόζονται εἰς τοὺς ἀκολουθοῦντας βασικοὺς τομεῖς τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς Κοινότητος :

— Νομισματικὴ καὶ πιστωτικὴ πολιτικὴ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Κοινότητος καὶ ἐναντι τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου.

— Πολιτικὴ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ πολιτικὴ φορολογικῆ ἐνηρμονισμένη πρὸς τὴν πολιτικὴν τῆς σταθερότητος καὶ τῆς ἀναπτύξεως. Προκειμένου εἰδικώτερον περὶ τοῦ πολιτικοῦ προϋπολογισμοῦ, θὰ ὀρίζονται ἐπὶ κοινοτικοῦ πεδίου τὰ περιθώρια, ἐντὸς τῶν ὁποίων θὰ ἐντάσσονται τὰ οὐσιαστικὰ στοιχεῖα τοῦ συνόλου τῶν κρατικῶν προϋπολογισμῶν, κυρίως δὲ αἱ ἀξομειώσεις τοῦ ὕψους τῶν στοιχείων τούτων, τὸ εὖρος τῶν ὑπολοίπων καὶ οἱ τρόποι χρηματοδοτήσεως καὶ χρησιμοποίησεως τῶν τελευταίων.

— Κοινοτικὴ πολιτικὴ καὶ δραστηριότητες διὰ τὴν ἀναδιάρθρωσιν καὶ τὴν περιφερειακὴν ἀνάπτυξιν διὰ κοινοτικῆς οἰκονομικῆς συμβολῆς.

3) Βαθμηδὸν καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ θὰ πραγματοποιοῦνται πρόοδοι εἰς τὴν προσέγγισιν πρὸς τὸν τελικὸν σκοπὸν, θὰ δημιουργοῦνται τὰ ἀπαραίτητα κοινοτικὰ ὄργανα, τὰ ὁποῖα θὰ ἀντικαθιστοῦν ἢ θὰ συμπληρῶνουν τὴν δράσιν τῶν ἐθνικῶν ὀργάνων. Αἱ ἐνέργειαι αἱ ὁποῖαι θὰ καταβληθοῦν εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς θὰ εὐρίσκονται εἰς σχέσιν ἀλληλεξαρτήσεως, εἰδικώτερον δὲ ἢ πρόοδος πρὸς τὴν νομισματικὴν ἐνοποίησιν θὰ συμβαδίζῃ μὲ τὴν παράλληλον πρόοδον, ἢ ὁποῖα θὰ σημειοῦται εἰς τὴν προσέγγισιν καὶ κατόπιν εἰς τὴν ἐνοποίησιν τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς.

4) Τὸ πρῶτον στάδιον τῆς ἐνοποιήσεως ἄρχεται τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1971, θὰ ἔχῃ δὲ τριετὴ διάρκειαν. Κατὰ τὸ στάδιον τοῦτο θὰ ληφθοῦν τὰ ἑξῆς μέτρα :

α) Τὸ συμβούλιον θὰ ὀρίσῃ τὰς διατάξεις περὶ ἐνισχύσεως τοῦ συντονισμοῦ τῆς βραχυπροθέσμου οἰκονομικῆς πολιτικῆς (διὰ συστηματοποίησεως ἰδίᾳ τῶν ὑποχρεωτικῶν ἀλληλοδιαβουλεύσεων), ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς βασικὰς γραμμὰς τῆς μεσοπροθέσμου οἰκονομικῆς πολιτικῆς. Τὰς βασικὰς ταύτας γραμμὰς ἐπὶ κοινοτικοῦ πεδίου

ώς και τους ποσοτικούς προσανατολισμούς διὰ τὰ οὐσιώδη στοιχεῖα τῶν κρατικῶν προϋπολογισμῶν, θὰ ὀρίση τὸ Συμβούλιον κατόπιν προτάσεως τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία θὰ ἔχη προηγουμένως συμβουλευθῆ τὰς ἐργοδοτικὰς καὶ τὰς ἐργατικὰς ὀργανώσεις τῆς Κοινότητος.

β) Διὰ τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς πραγματικῆς ἐπελευθερώσεως τῆς κυκλοφορίας τῶν προσώπων, τῶν ἀγαθῶν, τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν κεφαλαίων καὶ τῆς ἀλληλοδιδασύσεως τῶν οἰκονομικῶν, τὸ Συμβούλιον, κατόπιν προτάσεων τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς, θὰ καθορίσῃ τὰ τῆς ἐναρμονίσεως καὶ προοδευτικῆς ἐνοποιήσεως τῶν φορολογικῶν νομοθεσιῶν.

γ) Διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς ἐλευθέρως κυκλοφορίας τῶν κεφαλαίων τὸ Συμβούλιον θὰ ὀρίσῃ τοὺς τρόπους τῆς προοδευτικῆς ἀπελευθερώσεως, καθ' οὓς ἀφ' ἑνὸς μὲν θὰ ἐπιτρέπεται ἡ ἔκδοσις κινητῶν ἀξιῶν ἐπὶ τῆς κεφαλαιαγορᾶς ἄνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ θὰ καταργηθῇ πᾶσα διαφορετικὴ μεταχείρισις διὰ τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὸ χρηματιστήριον κινητῶν ἀξιῶν, τῶν ὁποίων ὁ ἐκδότης θὰ ἔχη τὴν ἔδραν του εἰς ἑτέραν χώραν μέλος. Θὰ ὀρίσῃ ἐπίσης τὴν διαδικασίαν διὰ τὸν προοδευτικὸν συντονισμὸν τῆς πολιτικῆς τῶν κρατῶν - μελῶν καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν κεφαλαιαγοράν.

δ) Τὸ συμβούλιον θὰ λάβῃ θέσιν ἔναντι τῶν προβλημάτων διαρθρωτικῆς καὶ περιφερειακῆς πολιτικῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διαγραφομένων προσανατολισμῶν ὑπὸ τοῦ 3ου προγράμματος μεσοπροθέσμου οἰκονομικῆς πολιτικῆς.

ε) Διὰ τὴν ἐπίτευξιν ἀποτελεσματικωτέρου συντονισμοῦ τῆς νομισματικῆς καὶ πιστωτικῆς πολιτικῆς τῶν Κρατῶν - μελῶν :

— Θὰ ἐνταθοῦν αἱ ὑποχρεωτικαὶ προηγούμεναι διαβουλεύσεις τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν διοικητῶν τῶν κεντρικῶν Τραπεζῶν καὶ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Κοινότητος.

— Αἱ κεντρικαὶ Τράπεζαι θὰ συντονίσουν τὴν πολιτικὴν των, εἰς τὰ πλαίσια τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν διοικητῶν, συμμορφούμεναι πρὸς τὰς κατευθύνσεις τῆς γενικῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς, πού θὰ ἔχη καθορίσει τὸ Συμβούλιον.

— Ἡ Νομισματικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν διοικητῶν τῶν Κεντρικῶν Τραπεζῶν θὰ συνεχίσουν τὴν στενὴν συνεργασίαν των διὰ τὴν ἐναρμόνισιν τῆς νομισματικῆς πολιτικῆς.

στ) Ἡ Κοινότης θὰ υἱοθετήσῃ προοδευτικῶς κοινὴν στάσιν εἰς τὰς νομισματικὰς σχέσεις μὲ τὰς τρίτας χώρας καὶ μὲ τοὺς διεθνεῖς οἰκονομικοὺς καὶ πιστωτικοὺς ὀργανισμούς.

ζ) Αἱ κεντρικαὶ Τράπεζαι θὰ διατηρήσουν πειραματικῶς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πρώτου σταδίου στενώτερα περιθώρια διακυμάνσεως τῶν τιμῶν μεταξὺ κοινοτικῶν νομισμάτων ἔναντι τῶν διακυμάνσεων, αἱ ὁποῖαι προκύπτουν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἐν ἰσχύϊ περιθωρίων διὰ τὸ ἀμερικανικὸν δολλᾶριον, διὰ συντονισμένων ἐνεργειῶν ἔναντι τοῦ νομίσματος τούτου.

η) Ἡ Νομισματικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Διοικητῶν καλοῦνται ὅπως μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου 1972 τὸ βραδύτερον ὑποβάλλουν ἔκθεσιν ἐπὶ τῆς

οργανώσεως, λειτουργίας και καταστατικού χάρτου ενός Ευρωπαϊκού Ταμείου Νομισματικής Συνεργασίας, προοριζομένου να ενσωματωθῆ βραδύτερον εἰς τὴν κοινοτικὴν ὀργάνωσιν τῶν κεντρικῶν Τραπεζῶν.

5) Τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 1ης Μαΐου 1973 ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ θὰ ὑποβάλλῃ ἔκθεσιν ἐπὶ τῶν ἐπιτευγμάτων τοῦ πρώτου σταδίου μεθ' ὑποδείξεων ἐπὶ τῆς κατανομῆς τῶν ἀρμοδιοτήτων καὶ εὐθυνῶν μεταξύ κοινοτήτων καὶ ἐθνικῶν ὀργάνων, ἡ ὁποία θὰ ἔχῃ καταστῆ ἀναγκαία διὰ τὴν καλὴν λειτουργίαν τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς ἐνώσεως.

6) Πρὸ τοῦ τέλους τοῦ πρώτου σταδίου τὸ συμβούλιον θὰ λάβῃ ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν μέτρων, ἅτινα θὰ ὀδηγήσουν εἰς τὴν δευτέραν φάσιν καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν ὀλοκλήρωσιν τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς ἐνώσεως.

Β. Ἀποφάσεις περὶ μεσοπροθέσμου Οἰκονομικῆς βοήθειας

1) Ὅταν τὸ Κράτος - μέλος εὐρίσκειται πρὸ δυσχερειῶν ἢ πρὸ σοβαρῶς ἀπειλῆς δυσχερειῶν τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν, θὰ δύναται νὰ προσφύγῃ εἰς τὸν συνηστώμενον μηχανισμόν κοινοτικῆς οἰκονομικῆς ἀλληλοβοηθείας.

2) Ἡ βοήθεια συνίσταται εἰς ἀνοίγμα πιστώσεως, τῆς ὁποίας τὸ ὕψος ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου δι' ἐνισχυμένης πλειοψηφίας. Τὰ Κράτη - μέλη ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως διαθέσουν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὰ κάτωθι ποσὰ ἕκαστον κατ' ἀνώτατον ὄριον :

Γερμανία 600 ἑκατ. δολλάρια, Βέλγιον - Λουξεμβούργον 200 ἑκατ. δολλάρια, Γαλλία 600 ἑκατ. δολλάρια, Ἰταλία 400 ἑκατ. δολλάρια καὶ Ὁλλανδία 200 ἑκατ. δολλάρια, ἥτοι σύνολον δύο δισεκατ. δολλάρια. Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τῶν κρατῶν καὶ τὸ σύνολον τοῦ συστήματος θὰ ἔχῃ διάρκειαν 4 ἐτῶν, ἀρχομένην ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1972 καὶ θὰ παρατείνεται κατ' ἀρχὴν ἀνά πενταετίαν.

3) Διὰ τῆς ἀποφάσεως περὶ παροχῆς βοήθειας θὰ ὀρίζονται ὄχι μόνον τὸ ὕψος αὐτῆς καὶ οἱ ὅροι τῆς παροχῆς, ἀλλὰ καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας θὰ θὰ ἀναλαμβάνῃ τὸ δικαιούχον κράτος - μέλος διὰ τὴν οἰκονομικὴν του πολιτικὴν εἰς τὰ πλαίσια τῶν ποσοτικῶν προσανατολισμῶν τῆς μεσοπροθέσμου οἰκονομικῆς πολιτικῆς.

4) Αἱ παρεχόμεναι πιστώσεις θὰ εἶναι διεισοδῶς ἕως πενταετοῦς διάρκειας.

Γ. Τὸ 3ον πρόγραμμα μεσοπροθέσμου Οἰκονομικῆς πολιτικῆς

1) Τὸ συμβούλιον ἀποδέχεται τὸ 3ον πρόγραμμα μεσοπροθέσμου οἰκονομικῆς πολιτικῆς διὰ τὴν περίοδον 1971 - 1975, ὡς τοῦτο ἐπροτάθη ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς.

2) Τὸ πρόγραμμα τοῦτο θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν πραγματοποιήσιν δύο ἀντικειμενικῶν σκοπῶν, ἥτοι: α) εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς σταθερότητος καὶ τῆς ἀναπτύ-

ξεως τῆς κοινότητος καὶ β) εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς ἐνώσεως.

3) Τὸ πρόγραμμα διαγράφει προσανατολισμοὺς ἐκφραζομένους εἰς ἀριθμοὺς ἐνδεδειγμένους διὰ τὴν περίοδον 1971 - 1975 καὶ προβλέπει τὰ μέτρα καθολικῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς.

4) Εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον ἀναπτύσσεται ἡ ἀναγκαιότης ἐφαρμογῆς συντονισμένης στρατηγικῆς εἰς τὴν πολιτικὴν τῶν Κρατῶν - μελῶν καὶ τῆς Κοινότητος. Εἰς τὸ δεύτερον κεφάλαιον ἀναφέρονται αἱ οἰκονομικαὶ προοπτικαὶ καὶ εἰς τὸ τρίτον ὀρίζονται οἱ προσανατολισμοὶ κατὰ χώραν καὶ διὰ τὸ σύνολον τῆς Ε.Ο.Κ.

VIII. ΑΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ

Τὸ «processus» ἀναπτύξεως τῆς συνδέσεως τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ., ὡς ἄλλωστε καὶ ἡ Συνθήκη τῆς Ρώμης, οὐδὲν προβλέπει περὶ νομισματικῆς ἐνοποίησης ἢ ἐναρμονίσεως τῶν νομισμάτων τῆς περιοχῆς τῆς Κοινότητος μετὰ τὴν ἐλληνικὴν δραχμὴν. Οὕτω, λοιπόν, δοθέντος ὅτι λόγος πολὺς ἀναπτύσσεται τελευταίως περίε τοῦ θέματος τῆς δημιουργίας κοινοῦ νομίσματος εἰς τὴν κοινοπραξίαν τῶν Ἑξ καὶ δὴ κατὰ τὸ τέλος μιᾶς σχετικῶς μικρᾶς, ad hoc, προβλεπομένης μεταβατικῆς περιόδου, ἥτοι κατὰ τὸ 1978, φρονοῦμεν ὅτι ἀπὸ καθαρῶς ἐλληνικῆς πλευρᾶς τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι σπουδαίας σημασίας καὶ ἀξίζει νὰ προβληματίσῃ ἀπὸ τοῦδε τόσον τὸν ἐρευνητὴν ὅσον καὶ τοὺς ἀρμοδίους παράγοντας τῆς χώρας.

Εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἐπισημανθῇ ὅτι ἀπὸ καθαρῶς ἐλληνικῆς πλευρᾶς ἢ ἐπὶ τὸ ἀκριβέστερον συνδέσεως τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ., ἡ σκοπούμενη νομισματικὴ ἐνοποίησις δημιουργεῖ in concreto ἐρωτηματικά τινα ἰδιαιτέρας σημασίας καὶ δὴ : ἐν ὄψει τῆς μελετωμένης δημιουργίας κοινοῦ νομίσματος εἰς τὴν Ε.Ο.Κ. ποῖα αἱ ἐνδεχόμενα ὑποχρεώσεις τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν τομέα τῆς νομισματικῆς πολιτικῆς, δυνάμει τῶν κειμένων διατάξεων τῆς ἰσχύουσας Συμφωνίας τῶν Ἀθηνῶν, ποῖα ἢ θέσις τῆς Ἑλλάδος ἐναντι ἐνιαίου κοινοτικοῦ νομίσματος γενικῶς καὶ εἰδικῶς εἰς περιπτώσιν προσχωρήσεως τῆς ὡς πλήρους μέλους τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς.

Ὁ τίτλος V τῆς Συμφωνίας Συνδέσεως Ἑλλάδος - Ε.Ο.Κ., εἶναι ἀφιερωμένος εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν σχέσεων, οἰκονομικῆς πολιτικῆς εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Συνδέσεως. Δὲν τίθεται ἐν ἀμφιβόλῳ ὅτι γενικῶς ἡ οἰκονομικὴ πολιτικὴ εἶναι στενῶς συνδεδεμένη μεθ' ὅλων τῶν νομισματικῶν προβλημάτων. Ἐφ' ᾧ καὶ εἰς τὰ ἄρθρα 58 καὶ 59 τοῦ ἄνω τίτλου ἂν expressis verbis δὲν ἀνευρίσκομεν τὴν πλήρη ἀντιμετώπισιν τοῦ ἐν λόγῳ θέματος, ἐν τούτοις, ἐν σπέρματι θεμελιοῦνται αἱ δυνατότητες ρυθμίσεώς του. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 58 ὑπαγορεύουν τὴν ὑποχρέωσιν δι' ἕκαστον συμβαλλόμενον Κράτος ὅπως ἐφαρμόξῃ οἰκονομικὴν πολιτικὴν ἐξασφαλίζουσαν τὴν διατήρησιν τῆς ἐμπιστοσύνης εἰς τὸ νόμισμα αὐτοῦ καὶ ἀσκήσῃ νομισματικὴν πολιτικὴν πρὸς ἐπίτευξιν τῶν διαγραφόμενων ἀντικειμενικῶν σκοπῶν. Περαιτέρω, ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὑπαγορεύεται ἡ σαφὴς ὑποχρέωσις ὅπως τὰ Συμβαλλόμενα Κράτη προέρχωνται τακτικῶς εἰς διαβουλεύσεις εἰς τὸ

Συμβούλιον τῆς Συνδέσεως πρὸς συντονισμόν τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς αὐτῶν πολιτικῆς. Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 58 ὀρίζει ὅτι «Τὸ Συμβούλιον τῆς Συνδέσεως συνιστᾶ, ἐὰν παρίσταται ἀνάγκη εἰς τὰ συμβαλλόμενα Κράτη τὰ κατάλληλα διὰ τὴν περίστασιν μέτρα».

Πέραν τούτων, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 59 τῆς Συμφωνίας Συνδέσεως ἰδρῦει ὑποχρέωσιν δι' ἕκαστον συμβαλλόμενον Κράτος ὅπως χειρίζεται τὴν πολιτικὴν καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν συναλλαγματικὴν ἰσοτιμίαν «ὡς πρόβλημα κοινῆς ἐνδιαφέροντος». Ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ἄνω διατάξεων ἀβιάστως συνάγονται τὰ ἀκόλουθα :

1) Ἡ ἐλευθερία ρυθμίσεως τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς πολιτικῆς εἰς ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων εἰς τὴν σύνδεσιν Κρατῶν δέον νὰ ἀσκήται ἐντὸς τῶν γενικῶν περιθωρίων τοῦ ἄρθρου 58 τῆς Συμφωνίας τῶν Ἀθηνῶν.

2) Τὰ καθ' ἕκαστον κράτη τοῦ πλέγματος τῆς Συνδέσεως δέον, ἐντὸς τοῦ Συμβουλίου τῆς Συνδέσεως, ὅπως συντονίζουσι τὴν νομισματικὴν αὐτῶν πολιτικὴν. Ἡ δευτέρα τῶν ἄνω διαπιστώσεων εἶναι ἰδιαίτερας σημασίας διὰ τὸ ὑπὸ ἐξέτασιν ζήτημα διότι καίτοι οὐδόλως ἀποκλείει τὴν εὐχέρειαν ἀσκήσεως ἰδίας νομισματικῆς πολιτικῆς, οὐσιωδῶς συμβάλλει διὰ τοῦ ἐναρμονισμοῦ τῶν πολιτικῶν τούτων εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ κοινῆς συμφέροντος καὶ περαιτέρω ἐγγυᾶται τὴν ἐκ τῶν πραγμάτων ὑπαγορευθησομένην ἐνοποίησιν τούτων.

Οὕτω, λοιπόν, θέτοντες ὑπὸ τὴν βάσανον τῶν ἄνω διαπιστώσεων τὸν ἀρχικόν μας συλλογισμόν καθ' ὃν, λαμβανομένης σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν τῆς δεδηλωμένης δεσμευτικῆς προθέσεως τῶν Ἐξ τῆς Ε.Ο.Κ., περὶ ἐναρμονίσεως τῆς νομισματικῆς πολιτικῆς καὶ δημιουργίας κοινῆς νομίματος μέχρι τοῦ τέλους τῆς ἀρξαμένης δεκαετίας, ἤτοι μετὰ τὸ 1978, τί δέον γενέσθαι ὡς πρὸς τὸ συνδεδεμένον μέλος, τὴν Ἑλλάδα, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τῆς Ε.Ο.Κ. ; Φρονοῦμεν ὅτι ἡ Ἑλλάς θὰ ἔδει νὰ προτείνῃ τὸ ταχύτερον τὴν ἐναρξίν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 58, παράγρ. 2 προβλεπομένων τακτικῶν διαβουλεύσεων, ἐντὸς τοῦ Συμβουλίου τῆς Συνδέσεως πρὸς συντονισμόν τῆς νομισματικῆς πολιτικῆς τῆς μετ' ἐκείνης τῆς Ε.Ο.Κ.

Συναφῶς, ἐπισημαίνεται ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ κύριος στόχος τῆς συνδέσεως εἶναι ἡ πλήρης ἐνταξις τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Κοινότητα κατὰ τὸ ἔτος 1984, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 72 τῆς Συμφωνίας, δὲν τίθεται ἐν ἀμφιβόλῳ ὅτι διὰ νὰ προσχωρήσῃ ἡ Ἑλλάς κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον θὰ ἀποδεχθῇ τὴν Κοινότητα ὡς αὕτη θὰ ἔχη διαμορφωθῇ κατὰ τὸ ἔτος 1984 μὲ τὸ κοινὸν τῆς νόμισμα, διότι πιστεύομεν ὅτι ἀντίθετος ἄποψις, καθ' ἣν θὰ δύναται ἡ Κοινότης νὰ δεχθῇ τὴν προσχώρησιν τῆς χώρας μας μετὰ τῆς δραχμῆς τῆς δὲν ἀντέχει εἰς σοβαρὰν κριτικὴν.

Προσωπικῶς φρονοῦμεν, λόγω τῆς σοβαρότητος τοῦ θέματος καὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν ἐπιπτώσεων τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐλληνικοῦ νομίματος, ὅτι ἀπὸ τοῦδε δέον νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ στάδιον τῆς ἐρεῦνης εἰς τὰ πλαίσια ἐνὸς χρονοδιαγράμματος μὲ τὰς ἐξῆς περίπου φάσεις :

α) 1971 - 1974, μελέτη τοῦ θέματος εἰς τὰ πλαίσια τῶν προβλεπομένων τακτικῶν διαβουλεύσεων τοῦ Συμβουλίου τῆς Συνδέσεως.

β) 1974 - (τὸ ἔτος συμπύπτει μὲ τὴν ὀλοκλήρωσιν τῆς τελωνειακῆς ἐνώσεως Ἑλλάδος - Ε.Ο.Κ.) - ἕως 1980, προσπάθεια ἐναρμονίσεως τῆς οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς πολιτικῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Ε.Ο.Κ.

γ) 1980 - 1984, προετοιμασία διὰ τὴν ὁμαλὴν προσαρμογὴν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς συνδέσεως τοῦ κοινοῦ νομίματος τῆς Κοινότητος ὅπερ θὰ ἔχη ἐν τῷ μεταξύ τεθῆ εἰς κυκλοφορίαν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Κοινότητος.

Ὁ οἰκονομικὸς χρόνος εἶναι βραχὺς δι' ὃν λόγον τὸ φιλόδοξον processus τῆς Συμφωνίας τῆς Συνδέσεως θὰ ἐπιτευχθῆ μόνον ἂν οἱ ἐπὶ μέρους στόχοι τοῦ κλιμακωθοῦν ἐπὶ πειθαρχημένων χρονοδιαγραμμάτων «πλαισίων».

Ἡ Ἑλλάς εἶναι μέτοχος εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν ὑπόθεσιν καὶ ὡς ἐκ τούτου ὀφείλει οὐχὶ μόνον νὰ παρακολουθῆ καὶ ἐρευνᾷ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰ προβλήματα ἅτινα δημιουργεῖ αὕτη ἀλλὰ καὶ νὰ ἐξεύρη τρόπους μὲ τοὺς ὁποίους θὰ ἀξιοποιηθῆ καλύτερον τὰς εὐκαιρίας αἱ ὁποῖαι τῆς προσφέρονται καὶ νὰ προσανατολίσῃ τὰς ἐνεργείας τῆς ὥστε ἐγκαίρως νὰ εὔρῃ τὴν θέσιν τῆς εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Κοινοπραξίαν καὶ τὸ μελετώμενον νόμισμά τῆς.

Β Ι Β Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

- Marjolin, R.* «La coopération monétaire et financière au sein de la Communauté Economique Européenne». Bull. C.E.E. No 11, 1963.
- Barre, R.* «Les problèmes monétaires Internationaux et la politique monétaire de la Communauté». C.E.E. No 11, 1968.
- Gröben, H.* «Problèmes de la politique monétaire Européenne pour l'établissement graduel d'un système monétaire Européen». A Geldtheorie und Geldpolitik, Berlin 1968.
- Τὸ «Memorandum» τῆς Commission πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Ε.Ο.Κ., C.E. Bruxelles 1969.
- Marjolin, R.* «La C.E.E. et les questions monétaires Internationales» Bull. C.E.E. No 5, 1965 – *Anouil, G.* «La réforme du système monétaire International passé par l'Europe». C.E. Paris, 1969 – Rapports Généraux sur l'Activité des Communautés, σημεία ἀφιερωμένα εἰς Comité Monétaire.
- Friedman, M.* «The Role of Policy» εἰς the American Economique Review, Μάρτιος 1968.
- Πανᾶ, Εὐστ.* «Ἡ θεωρία τῆς νομισματικῆς πολιτικῆς» εἰς ἔργον τοῦ «Προβλήματα πολιτικῆς ἐλέγχου τῆς συνολικῆς ζήτησεως» Ἀθῆναι 1971.
- Σαραντίδη, Στ.* «Προβλήματα Διεθνούς Νομισματικῆς Ρευστότητος» εἰς περιοδικὸν «Σπουδαί», τόμος 10', τεύχος 3, Ἀθῆναι 1969.